

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Ulrica Reuterberg

2023-06-28

Remiss - Boverkets förslag till föreskrifter om krav på tomter m.m. (Dnr KS2023/1036-2)

Sammanfattning

Boverket vill ha synpunkter på "Boverkets förslag till föreskrifter om krav på tomter mm".

Boverket föreslår nya föreskrifter om krav på tomter och vissa andra anläggningar än byggnader på tomter. Författningsförslaget preciserar krav i 8 kap. 9 § plan- och bygglagen (2010:900) för obebyggda tomter som ska bebyggas när det gäller tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga, framkomlighet för utryckningsfordon och skydd mot olyckor. De föreslagna föreskrifterna preciserar även krav i 3 kap. 10 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, om säkerhet vid användning för uppförande av vissa andra anläggningar än byggnader på tomter och kraven på projektering, utförande och kontroll i 10 kap. 5 § PBL när det gäller dessa anläggningar.

Förslaget till nya föreskrifter bygger på en ny regelmodell för Boverkets byggregler. Regelmodellen har arbetats fram inom ramen för ett regeringsuppdrag till Boverket att se över bygg- och konstruktionsreglerna. De nya föreskrifterna, som består av fem kapitel, föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. Samtidigt upphävs motsvarande regler om tillgänglighet och användbarhet i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR.

Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år.

Synpunkter på förslagen föreskrift

Med borttagande av de allmänna råden blir föreskriften enklare att läsa och orientera sig i, men de öppnar också upp för en bredare tolkning och det kan därmed finnas en överhängande risk att tillgänglighetskraven förminskas och att det därmed blir mer otillgängligt i samhället. De nya föreskrifterna öppnar upp för en ökad flexibilitet, vilket med dagens BBR kan saknas. Det är dock viktigt att flexibiliteten inte gör avkall på tillgängligheten. Vi anser att Boverket inte tillräckligt belyst denna problematik i sitt förslag till föreskrifter.

Vidare anser vi att Boverket i sina kommentarer och konsekvensanalyser inte har belyst hur den nya författningen kan komma att påverka hanteringen av bostadsanpassningsbidrag (Lag 2018:222).

Olika bedömning beroende på kommun

Aktörer såsom t.ex. byggherrar, kontrollansvariga och projektledare som är involverade i projekt i flera olika kommuner upplever redan med dagens PBL-relaterade lagstiftning att det råder olika tolkning i vissa frågor beroende på kommun. Med ännu färre specificerade krav kommer troligtvis den upplevelsen bli ännu starkare. Vi ser att det dels finns risk för att ännu mer spridd tolkning görs mellan kommuner, dels att byggherrar som får ett utförande godkänd i en kommun, kanske inte får samma lösning godkänd i annan kommun vilket försvårar för byggherresidan vid projektering av en

byggnad. Det finns också risk för att aktörer verksamma i flera olika kommuner får redogöra och motivera för vald lösning gång på gång vilket i förlängningen kan innebära merarbete.

Byggherresidan mer beroende av kommunens bedömning i utförandeskedet

Författningsförslaget kan innebära en större osäkerhet bland aktörer på byggherresidan vad kommunen i fråga kommer godkänna gällande utformnings- och tekniska egenskapskrav. I dagsläget kan man i många fall utläsa vad som kan accepteras enligt BBR. När aktörer inte längre kan konstatera detta på egen hand via BBR finns det risk att byggherresidan blir mer beroende av att stämma av detaljfrågor med kommunen vilket kan skapa merarbete för båda parter.

Svårare för kommunen att ge vägledning till allmänhet med ringa erfarenhet

Det kommer bli svårare för förstagångsbyggare med ringa erfarenhet. Till exempel där Byggherren vill ha vägledning från kommunen kring vilka tekniska egenskapskrav som måste uppfyllas, kommunen har då kunnat hänvisa till allmänna rådet i BBR som alternativ lösning. Om inget allmänt råd finns så blir det svårare för kommunen att ge vägledning för vad som är en acceptabel lösning och svårare för byggherren att på egen hand välja ett alternativ som uppfyller kraven. Att kommunen inte kan ge tydliga besked om hur något ska utföras kommer kunna upplevas som en nackdel ur ett sökandeperspektiv.

Branschnormer måste vara tydliga, lättillgängliga och uppdaterade

Författningsförslaget tydliggör att byggherrar ska ges utrymme att föreslå andra lösningar än de som presenterats i BBR:s allmänna råd. Genom att förslaget inte pekar på någon särskild standard, ökar möjligheten för byggherrar att använda andra fackmässiga metoder och lösningar än de som förekommer i de standarder som har angivits i BBR. Det innebär att man vid projektering kan tillämpa vetenskapligt baserade metoder, lämpliga branschstandarder, branschregler eller andra accepterade metoder för att utföra arbetsmoment på ett sakkunnigt sätt. Detta ställer krav på att kommuner och personer som inte använder dessa branschstandarder dagligen ändå kan tolka dessa på rätt sätt. För att effekten ska vara god är en förutsättning att dessa standarder är tydliga, lättillgängliga och uppdaterade.

Mindre åtgärder som utförs av privatpersoner

Av författningsförslaget framgår det att "Privatpersoner har samma ansvar som övriga byggherrar när det gäller att uppfylla byggreglerna. Privatpersoner saknar ofta professionell kompetens och många behöver anlita professionella projektörer när de behöver projektera. Boverket bedömer att förslaget får störst konsekvenser för de byggherrar som inte räknar med att projekteringen ska utföras fackmässigt eller inte själv kan avgöra när något är fackmässigt projekterat." Att kraven kan komma att höjas för den enskilde som ska vidta enklare åtgärder på sin fastighet ser vi som problematiskt. Vi vill se ett alternativ för den enskilde vid enklare åtgärder. Författningsförslaget bör inte innebära en försämrad möjlighet att projektera enklare åtgärder på egen hand utan konsulterad hjälp.

Synpunkter på formuleringar:

Hur är bestämmelserna i avsnitt 3:54 BBR (Avfallsutrymmen och avfallsanordningar) medtaget i de nya föreskrifterna?

I 2 kapitlet 4 § anges att gångvägar ska luta högst 1:12. I BBR:s allmänna råd finns med att ramper blir säkrare att använda om de lutar max 1:20. Många personer med nedsatt rörelseförmåga klarar inte av en lutning på 1:12. Om man tar bort rekommendationen i BBR:s allmänna råd finns stor risk att färre ramper/gångvägar kommer anpassas enligt max 1:20. Detta leder till att det över lag blir

svårare för personer med nedsatt rörelseförmåga att ta sig fram till entréer och användbara målpunkter.

I kapitel 4 och 5 anges att de föreslagna bestämmelserna formulerats utifrån att kraven ska uppfyllas vid prövning av ansökan om bygglov och därmed inte tas upp för bedömning inför startbesked. Varför har man inte likt andra föreskrifter delat upp mellan utformningskrav och tekniska egenskapskrav? Hur ska det redovisas på bygglovshandlingarna för att visa att det uppfylls? Vi ser det inte möjligt att kontrollera (tex skydd som begränsar risken för personsador, ledstänger mm) innan man är ute på platsbesök i samband slutsamråd eller liknande.

Förslag till beslut

Remissvar skickas till Boverket.

Mirsad Radoncic
Enhetschef

Ulrica Reuterberg
Bygglovhandläggare

Expedieras till: Boverket, remiss@boverket.se, ange diarienummer 3295/2022